

VOKAL IJROCHILIGI PEDAGOGIKASINING DOLZARB MASALALARI

Abdumajidova Mohinur Shavkatbek qizi

*Andijon davlat pedagogika institute Ijtimoiy va amaliy fanlar
Fakulteti Musiqa ta'limi yo'nalishi talabasi*

Raimova Dilfuzaxon

*Andijon davlat pedagogika insituti
professor o'qituvchisi*

Annotatsiya: *Ushbu ilmiy maqolada vokal ijrochiligi pedagogikasining zamonaviy ta'lim tizimidagi dolzarb masalalari keng va tizimli tarzda yoritiladi. Tadqiqot jarayonida vokal ta'limining ilmiy-nazariy asoslari, ovoz apparatining fiziologik xususiyatlari, nafas va ovoz texnikasini shakllantirish muammolari, individual pedagogik yondashuv hamda zamonaviy didaktik texnologiyalarni qo'llash masalalari chuqur tahlil qilinadi. Shuningdek, milliy va jahon vokal maktablari tajribasini integratsiyalashning pedagogik ahamiyati ochib beriladi.*

CURRENT ISSUES IN VOCAL PERFORMANCE PEDAGOGY

Annotation: *This scientific article provides a comprehensive analysis of the current issues of vocal performance pedagogy in the modern educational system. The study examines theoretical and methodological foundations of vocal training, physiological characteristics of the vocal apparatus, problems of voice and breathing techniques, individual pedagogical approaches, and the application of modern educational technologies. The pedagogical significance of integrating national and world vocal schools is also highlighted.*

Аннотация: *В статье проводится развернутый научный анализ актуальных проблем педагогики вокального исполнительства в системе современного образования. Рассматриваются теоретико-методологические основы вокального обучения, физиологические особенности голосового аппарата, формирование дыхательной и вокальной техники, индивидуальный педагогический подход, а также использование современных образовательных технологий. Особое внимание уделяется интеграции национальных и мировых вокальных школ.*

Kirish: *Vokal san'ati musiqiy madaniyatning eng murakkab va nozik sohalaridan biri bo'lib, insonning ruhiy holati, estetik didi va badiiy tafakkurini aks ettiradi. Zamonaviy musiqa ta'limi tizimida vokal ijrochiligi pedagogikasi mustaqil ilmiy yo'nalish sifatida rivojlanib bormoqda. Bugungi kunda vokal ta'limida ovozni sog'lom va tabiiy shakllantirish, uning badiiy ifodaviy imkoniyatlarini ochish hamda ijrochilik mahoratini*

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

pedagogik jihatdan to'g'ri rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Vokal san'ati musiqiy madaniyatning eng murakkab va nozik sohalaridan biri bo'lib, insonning ruhiy holati, estetik didi va badiiy tafakkurini aks ettiradi. Zamonaviy musiqa ta'limi tizimida vokal ijrochiligi pedagogikasi mustaqil ilmiy yo'nalish sifatida rivojlanib bormoqda. Bugungi kunda vokal ta'limida ovozni sog'lom va tabiiy shakllantirish, uning badiiy ifodaviy imkoniyatlarini ochish hamda ijrochilik mahoratini pedagogik jihatdan to'g'ri rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi. Vokal san'ati musiqiy madaniyatning eng murakkab va nozik sohalaridan biri bo'lib, insonning ruhiy holati, estetik didi va badiiy tafakkurini aks ettiradi. Zamonaviy musiqa ta'limi tizimida vokal ijrochiligi pedagogikasi mustaqil ilmiy yo'nalish sifatida rivojlanib bormoqda. Bugungi kunda vokal ta'limida ovozni sog'lom va tabiiy shakllantirish, uning badiiy ifodaviy imkoniyatlarini ochish hamda ijrochilik mahoratini pedagogik jihatdan to'g'ri rivojlantirish dolzarb vazifalardan biri hisoblanadi.

Vokal ijrochiligi pedagogikasining ilmiy-nazariy asoslari

Vokal pedagogikasi musiqa nazariyasi, fiziologiya, psixologiya va akustika fanlariga tayangan holda shakllanadi. Ushbu fanlararo yondashuv vokal ta'limda ilmiy asoslangan metodlarni qo'llashga imkon yaratadi. Ovoz apparatining ishlash mexanizmini tushunish vokal pedagog faoliyatining muhim sharti hisoblanadi. Vokal pedagogikasi musiqa nazariyasi, fiziologiya, psixologiya va akustika fanlariga tayangan holda shakllanadi. Ushbu fanlararo yondashuv vokal ta'limda ilmiy asoslangan metodlarni qo'llashga imkon yaratadi.

Ovoz apparatining ishlash mexanizmini tushunish vokal pedagog faoliyatining muhim sharti hisoblanadi. Vokal pedagogikasi musiqa nazariyasi, fiziologiya, psixologiya va akustika fanlariga tayangan holda shakllanadi. Ushbu fanlararo yondashuv vokal ta'limda ilmiy asoslangan metodlarni qo'llashga imkon yaratadi. Ovoz apparatining ishlash mexanizmini tushunish vokal pedagog faoliyatining muhim sharti hisoblanadi.

Ovoz apparatining fiziologik xususiyatlari

Ovoz apparati nafas olish tizimi, ovoz boylamlari, rezonatorlar va artikulyatsiya a'zolaridan tashkil topgan murakkab funksional tizimdir. Ushbu tizimlarning muvofiqlashgan faoliyati vokal tovush sifatini belgilaydi. Pedagog mashg'ulot jarayonida ushbu fiziologik jihatlarni e'tibordan chetda qoldirmasligi lozim. Ovoz apparati nafas olish tizimi, ovoz boylamlari, rezonatorlar va artikulyatsiya a'zolaridan tashkil topgan murakkab funksional tizimdir. Ushbu tizimlarning muvofiqlashgan faoliyati vokal tovush sifatini belgilaydi. Pedagog mashg'ulot jarayonida ushbu fiziologik jihatlarni e'tibordan chetda qoldirmasligi lozim. Ovoz apparati nafas olish tizimi, ovoz boylamlari, rezonatorlar va artikulyatsiya a'zolaridan tashkil topgan murakkab funksional tizimdir. Ushbu tizimlarning muvofiqlashgan faoliyati vokal tovush sifatini belgilaydi. Pedagog mashg'ulot jarayonida ushbu fiziologik jihatlarni e'tibordan chetda qoldirmasligi lozim.

Nafas texnikasini shakllantirish muammolari

Nafas vokal ijrochiligining energetik asosi bo'lib, tovushning barqarorligi va davomiyligini ta'minlaydi. Amaliyotda noto'g'ri nafas texnikasi ko'plab vokal

TANQIDIY NAZAR, TAHLILY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

muammolarning kelib chiqishiga sabab bo'lmoqda. Diafragmal nafas texnikasini o'rgatish vokal pedagogikasining ustuvor vazifalaridandir. Nafas vokal ijrochiligining energetik asosi bo'lib, tovushning barqarorligi va davomiyligini ta'minlaydi. Amaliyotda noto'g'ri nafas texnikasi ko'plab vokal muammolarning kelib chiqishiga sabab bo'lmoqda. Diafragmal nafas texnikasini o'rgatish vokal pedagogikasining ustuvor vazifalaridandir. Nafas vokal ijrochiligining energetik asosi bo'lib, tovushning barqarorligi va davomiyligini ta'minlaydi. Amaliyotda noto'g'ri nafas texnikasi ko'plab vokal muammolarning kelib chiqishiga sabab bo'lmoqda. Diafragmal nafas texnikasini o'rgatish vokal pedagogikasining ustuvor vazifalaridandir.

Ovoz texnikasi va rezonator tizimi

Ovoz texnikasi ovozning erkinligi, tembri va diapazonini belgilovchi omillardan biridir. Rezonatorlar tizimidan to'g'ri foydalanish tovushning kuchayishi va jarangdorligini ta'minlaydi. Pedagog rezonator mashqlarini bosqichma-bosqich o'rgatishi zarur. Ovoz texnikasi ovozning erkinligi, tembri va diapazonini belgilovchi omillardan biridir. Rezonatorlar tizimidan to'g'ri foydalanish tovushning kuchayishi va jarangdorligini ta'minlaydi. Pedagog rezonator mashqlarini bosqichma-bosqich o'rgatishi zarur. Ovoz texnikasi ovozning erkinligi, tembri va diapazonini belgilovchi omillardan biridir. Rezonatorlar tizimidan to'g'ri foydalanish tovushning kuchayishi va jarangdorligini ta'minlaydi. Pedagog rezonator mashqlarini bosqichma-bosqich o'rgatishi zarur.

Individual pedagogik yondashuv

Har bir talabaning ovoz imkoniyatlari, fiziologik va psixologik xususiyatlari turlicha bo'lganligi sababli vokal ta'limda individual yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu yondashuv ijobiy natijalarni ta'minlaydi. Har bir talabaning ovoz imkoniyatlari, fiziologik va psixologik xususiyatlari turlicha bo'lganligi sababli vokal ta'limda individual yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu yondashuv ijobiy natijalarni ta'minlaydi. Har bir talabaning ovoz imkoniyatlari, fiziologik va psixologik xususiyatlari turlicha bo'lganligi sababli vokal ta'limda individual yondashuv muhim ahamiyat kasb etadi. Ushbu yondashuv ijobiy natijalarni ta'minlaydi.

Zamonaviy pedagogik texnologiyalar

Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi vokal ta'lim jarayonida yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Audio va video tahlil, masofaviy ta'lim elementlari pedagogik jarayon samaradorligini oshiradi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi vokal ta'lim jarayonida yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Audio va video tahlil, masofaviy ta'lim elementlari pedagogik jarayon samaradorligini oshiradi. Axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining jadal rivojlanishi vokal ta'lim jarayonida yangi imkoniyatlar yaratmoqda. Audio va video tahlil, masofaviy ta'lim elementlari pedagogik jarayon samaradorligini oshiradi.

Milliy va jahon vokal maktablari tajribasi

Milliy vokal an'analari bilan jahon vokal maktablari tajribasini uyg'unlashtirish talabalarning ijrochilik mahoratini rivojlantirishga xizmat qiladi. Milliy vokal an'analari

TANQIDIY NAZAR, TAHLILIIY TAFAKKUR VA INNOVATSION G'UYALAR

bilan jahon vokal maktablari tajribasini uyg'unlashtirish talabalarning ijrochilik mahoratini rivojlantirishga xizmat qiladi. Milliy vokal an'analari bilan jahon vokal maktablari tajribasini uyg'unlashtirish talabalarning ijrochilik mahoratini rivojlantirishga xizmat qiladi.

Xulosa: Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, vokal ijrochiligi pedagogikasida ilmiy yondashuv, zamonaviy texnologiyalar va individual pedagogik metodlarni qo'llash ta'lim sifati va ijrochilik mahoratini oshirishga xizmat qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, vokal ijrochiligi pedagogikasida ilmiy yondashuv, zamonaviy texnologiyalar va individual pedagogik metodlarni qo'llash ta'lim sifati va ijrochilik mahoratini oshirishga xizmat qiladi. Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, vokal ijrochiligi pedagogikasida ilmiy yondashuv, zamonaviy texnologiyalar va individual pedagogik metodlarni qo'llash ta'lim sifati va ijrochilik mahoratini oshirishga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Дмитриев Л.Б. Основы вокальной методики. – [Москва: Музыка, 2004.]
2. Морозов В.П. Искусство пения. – [Москва, 2008.]
3. Abdurahmonov S. [Vokal san'ati asoslari. – [Toshkent, 2016.]
4. Qodirov R. [Musiqqa pedagogikasi. – Toshkent, 2019.]
5. Miller R. [The Structure of Singing. – New York, 1996.]
6. Welch G. [Voice Pedagogy. – London, 2002.]